

پایان دنیا

آن حضرت پس از فراغت از نماز عصر فرمود: «آنچه از (عمر) دنیا باقی مانده، به گذشته آن، همان نسبت را دارد که باقی مانده وقت امروز نسبت به گذشته آن دارد.» (همچنین) آن حضرت به یاران خود فرمود: «برگزیده شدم در حالی که میان من و قیامت فاصله نیست؛ همان سان که میان دو انگشت سبابه و وسطی فاصله نیست.»

معنا و مفهوم آخرالزمان

«آخر زمان» که در کتاب‌های لغت به «دوره آخر» و «قسمت واپسین از دوران که به قیامت پیوندد» معنا شده است، در فرهنگ و ادبیات بسیاری از ملل و نحل به ویژه پیروان ادیان ابراهیمی، از اهمیت و جایگاه برجسته‌ای برخوردار است و آنها با حساسیت و دقت فراوانی این موضوع را دنبال می‌کنند. شاهد این موضوع، کتاب‌های فراوانی است که از دیر زمان در میان اقوام و ملل مختلف در زمینه نشانه‌ها و ویژگی‌های آخرالزمان نوشته شده است.

مسلمانان نیز با توجه به روایت‌های فراوانی که از پیامبر گرامی اسلام و ائمه معصومین (ع) در زمینه آخرالزمان و رویدادها و حوادث آن نقل شده است، به این موضوع توجه فراوانی کرده و افزون بر جمع‌آوری این روایات، در مجموعه‌های روایی به نگارش کتاب‌های مستقل در این زمینه پرداخته‌اند که این کتاب‌ها معمولاً با عنوان‌هایی چون «أشراط الساعة»، «علامات الساعة»، «علامات يوم القيامة»، «الفتن»، «الملاحم»، «الفتن و المحن»، «الفتن و الملاحم» و... نامیده می‌شود.

در دایرة المعارف بزرگ اسلامی در مورد اصطلاح آخرالزمان چنین آمده است: «این اصطلاح در کتاب‌های حدیث و تفسیر در دو معنا به کار رفته است: نخست، همه آن قسمت از زمان که بنا بر عقیده مسلمانان، دوران نبوت پیامبر اسلام است و از آغاز نبوت پیامبر تا وقوع قیامت را شامل می‌شود. دوم، فقط آخرین بخش از دوران یاد شده که در آن، مهدی موعود ظهور می‌کند و تحولات عظیمی در عالم واقع می‌شود.» دلیل نام‌گذاری دوران نبوت پیامبر اسلام به آخرالزمان این بوده است که مسلمانان معتقدند آن حضرت، خاتم پیامبران است و شریعت وی تا پایان این عالم اعتبار دارد. به جز آن، از رسول اعظم (ص) روایاتی نقل شده که در آنها به صراحت آمده است دوران نبوت ایشان به قیامت و آخرین بخش از حیات کره خاک می‌پیوندد. در یکی از این روایات که از طریق اهل سنت نقل شده است، چنین می‌خوانیم:

«آن حضرت پس از فراغت از نماز عصر فرمود: «آنچه از (عمر) دنیا باقی مانده، به گذشته آن، همان نسبت را دارد که باقی مانده وقت امروز نسبت به گذشته آن دارد.» (همچنین) آن حضرت به یاران خود فرمود: «برگزیده شدم در حالی که میان من و قیامت فاصله نیست؛ همان سان که میان دو انگشت سبابه و وسطی فاصله نیست.»

چنان که گفته شد، دومین معنایی که اصطلاح آخرالزمان در آن به کار می‌رود، عصر ظهور حضرت مهدی (ع) است. بر اساس آموزه‌های اسلامی، در آستانه ظهور آن حضرت که از آن با عنوان آخرالزمان یاد می‌شود، جهان دست‌خوش فتنه‌ها، آشوب‌ها و بحران‌های مختلف سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی می‌شود و ستم و

بی‌عدالتی همهٔ جهان را فرا می‌گیرد. این وضعیت ادامه دارد تا زمانی که قائم آل‌محمد(ع) ظهور کند و با ظهور خود، جهان را از تیرگی ستم، فساد و تباهی برهاند.

شناخت آخرالزمان به این معنا، ضرورت انکارناپذیر روزگار ماست؛ زیرا بسیاری از نشانه‌های آخرالزمان در این عصر هویدا می‌شود و بیم آن می‌رود که با اندک غفلتی ما نیز در گرداب فتنه‌های فراگیری که به تعبیر روایات، چون رواندازی تیره، همه را دربرمی‌گیرد و کمتر کسی از آن در امان می‌ماند، فرو رویم. ازاین‌رو، بر همه لازم است که با تأمل دوباره در روایات آخرالزمان و شناخت عمیق‌تر و گسترده‌تر نشانه‌ها و ویژگی‌های آن، خود را از فتنه‌ها و آشوب‌های این عصر و تا ظهور دولت حق در امان داریم.